

سؤالات فارسی آزمون ورودی پایه دهم

دبیرستان‌های تیزهوشان سال ۱۴۰۰-۱۳۹۹

۱- کدام گروه واژگان از نظر معنی نادرست است؟

- (۱) حلاوت: شیرینی / فراق: دوری
(۲) طبع: سرشت / بصیرت: روشن بینی
(۳) گنه: گودال / میخ: ابر
(۴) منش: عادت / مدهوش: سرگردان

۲- کدام گزینه به ترتیب اثر شاعران و نویسندگان زیر است؟

نظامی گنجه‌ای / مولوی / سنایی / نیما یوشیج

- (۱) مجمع النوادر / دیوان شمس / حدیقه الحقیقه / تنفس صبح
(۲) هفت پیکر / مثنوی معنوی / کارنامه بلخ / ای شب
(۳) مجمع النوادر / فیه ما فیه / جامع التمثیل / افسانه
(۴) فرهاد و شیرین / مجالس سبعه / سیرالعباد الی المعاد / قصه رنگ پریده
- ۳- کدام دو گزینه، دارای غلط املایی یکسان می باشد؟ (تشدید، غلط املایی محسوب نمی شود).

الف) حقّه یاقوت، قاعده صلاح، بیهوده و بی ثمر، خار مقلیان

ب) طنین و آهنگ، رنج و مهنّت، باد سبا، پیروز و ظفرمند

ج) فضیلت و برتری، محارّت و استادی، متّهیر و سرگردان، عز آزادی

د) تفکر و تأمل، خشنود و خورسند، خواستگاه بخردان، خیره گی و خودخواهی

- (۱) الف، ج (۲) ب، د (۳) ب، ج (۴) ج، د

۴- آرایه‌های مربوط به کدام بیت نادرست است؟

- (۱) در زندگی مطالعة دل غنیمت است
(۲) مپیچ از راه راست بر راه کج
(۳) گرچه منزل بس خطرناک است و مقصد بس بعید
(۴) چو ایران نباشد تن من نیاد
- خواهی بخوان خواه نخوان ما نوشته‌ایم (مراعات نظیر، تضاد، واج آرایی)
چو در هست حاجت به دیوار نیست (تضاد، کنایه، تکرار)
هیچ راهی نیست کان را نیست پایان غم مخور (مراعات نظیر، واج آرایی، تکرار)
در این بوم و بر زنده یک تن میاد (تشبیه، واج آرایی، جناس)

۵- کدام گزینه با پیام بیت «با بدان کم نشین که صحبت بد / گرچه پاکی تو را پلید کند» ارتباط بیشتری دارد؟

- (۱) همنشین تو از تو به باید
(۲) از این مشتی رفیقان ریایی
(۳) طلب کردم ز دانایی یکی پند
(۴) بیاموزمت کیمیای سعادت
- تا تو را عقل و دین بیفزاید
برییدن بهت را از آشنایی
مرا فرمود بانادان مپیوند
ز هم صحبت بد جدایی جدایی

۶- مفهوم و پیام کدام بیت درست نوشته شده است؟

- (۱) چو بفروختی از که خواهی خرید؟
(۲) ده روزه مهر گردون افسانه است و افسون
(۳) مهتری گر به کام شیر در است
(۴) زنهار مگو سخن جز به راست
- متاع جوانی به بازار نیست (سود و زیان کارها را سنجیدن)
نیکی به جای یاران فرصت شمار یارا (محبت به دوستان)
شو خطر کن ز کام شیر بجوی (اندیشیدن به عاقبت کارها)
هرچند تو را در آن ضررهاست (هر راست نشاید گفت)

۷- کدام گزینه نیاز به ویرایش ندارد؟

- ۱) هر ایرانی وظیفه دارد از میهن خود دفاع کند.
- ۲) داستان‌های کهن ایرانی توسط فردوسی به نظم درآمد.
- ۳) منیت و خودخواهی سدی است برای رسیدن به کمال بشری.
- ۴) تمام امورات مربوط به تحصیلش را خودش به تنهایی انجام داد.

۸- نقش دستوری واژه‌های مشخص شده به ترتیب در کدام گزینه درست است؟

- ۱) آینه چون نقش تو بنمود راست
 - ۲) تا قیامت سخن اندر کرم و رحمت او
 - ۳) چو ایران نباشد تن من مباد
 - ۴) در پیله تا به کی، بر خویشتن تنی
- خود شکن آینه شکستن خطاست (مفعول، مسند)
همه گویند و یکی گفته نیاید ز هزار (متمم، نهاد)
به این بوم و بر زنده یک تن مباد (مسند، متمم)
پرسید کرم را مرغ از فروتنی (متمم، متمم)

۹- کدام گزینه با درس «آداب زندگانی» ارتباط معنایی و مفهومی ندارد؟ (با اندکی تغییر)

- ۱) ندهد مرد هوشمند جواب
 - ۲) هر که سخن نسنجد، از جواب سخن برنجد.
 - ۳) به گفتار پیغمبرت راه جوی
 - ۴) هر که به گفتار نصیحت کنان
- مگر آنگه کز او سؤال کنند
دل از تیرگی ها بدین آب شوی
گوش ندارد، بخورد گوشمال

۱۰- کدام گزینه مفهوم متفاوتی دارد؟

- ۱) در حبس و خلوتم تا وارهم به مرگ
 - ۲) دست از طلب ندارم تا کام من برآید
 - ۳) تکیه بر جای بزرگان نتوان زد به گزاف
 - ۴) یا بزرگی و عزّ و نعمت و جاه
- یا پر برآورم بهر پریدنی
یا جان رسد به جانان یا جان ز تن برآید
مگر اسباب بزرگی همه آماده کنی
یا چو مردانست، مرگ رویاروی

۱- گزینه «۳» کنه: ذات، پایان و حقیقت چیزی

۲- گزینه «۲»

۳- گزینه «۳» واژه‌های نادرست:

الف) مقیلان ← مگیلان (ب) مهنت ← محنت/ سبا ← صبا (ج) محارت ← مهارت/ متهییر ← متحیر

د) خورسند ← خرسند/ خواستگاه ← خاستگاه/ خیره‌گی ← خیرگی

۴- گزینه «۴» بررسی آرایه‌ها:

گزینه ۱) مراعات نظیر: مطالعه، بخوان، نوشته‌ایم، تضاد: بخوان و نخوان

واج آرایه: تکرار واج های «ن،خ»

گزینه ۲) تضاد: راست و کج، کنایه: راه را کج کردن (منحرف شدن)، تکرار: واژه «راه»

گزینه ۳) مراعات نظیر: راه، پایان، مقصد، واج آرایه: واج «س،ن»، تکرار: واژه های «بس» ،

نیست»

گزینه ۴) تشبیه: ندارد، واج آرایه: تکرار واج «ن»، جناس: تن و من

تذکر: «چو» در گزینه ۴، حرف ربط به معنی «وقتی که» است.

۵- گزینه «۴» مفهوم مشترک: پرهیز از معاشرت با افراد بد

۶- گزینه «۲» مفهوم سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱) غنیمت شمردن دوران جوانی و بی‌پرده به هدر ندادن

گزینه ۳) تحمل سختی و نترسیدن از خطر برای رسیدن به هدف

گزینه ۴) در هر شرایطی سخن راست بر زبان آوردن

۷- گزینه «۱» ویرایش سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲) فردوسی، داستان‌های کهن ایرانی را به نظم درآورد

گزینه ۳) خودپرستی و خودخواهی سدی است برای رسیدن به کمال بشری

گزینه ۴) تمام امور مربوط به تحصیلش را خودش به تنهایی انجام داد

۸- گزینه «۴» بررسی نقش سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱) بنمود ← فعل/ خطا ← مسند (گزینه ۲) کرم ← متمم/ او ← مضاف‌الیه

گزینه ۳) من ← مضاف‌الیه/ این بوم و بر ← متمم

۹- گزینه «۳» سایر گزینه‌ها با عبارات زیر از درس آداب زندگانی ارتباط مفهومی دارند:

گزینه ۱) ← سخن ناپرسیده مگوی (گزینه ۲) ← خوب گوی تا خوب شنوی

گزینه ۴) ← تا نخواهند، کس را نصیحت مگوی، خاصه کسی را که پند نشنود که او خود اوفتد.

۱۰- گزینه «۳» مفهوم مشترک گزینه‌های ۱ و ۲ و ۴: تلاش و کوشش و تحمل رنج و سختی و خطر برای رسیدن

به مقصود

مفهوم گزینه ۳) فراهم کردن مقدمات کار برای رسیدن به بزرگی